

Warszawa, dn. 13 czerwca 2008 r.

MINISTER INFRASTRUKTURY

BN1j-0701-11/08

WYBÓR
Wizyta Pana Senatora
wpłynął: 18.06.08
nr 4648 podpis

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szymon Janusz Haczewski

W związku z przesłaniem przy piśmie Ministra Skarbu Państwa z dnia 30 maja 2008 r., znak MSP/SMiKD/4958/08/MN, pisma Pana Marszałka z dnia 21 maja 2008 r., znak BPS/DSK-043-492/08, przekazującego oświadczenie Pana Senatora Tadeusza Skorupy, złożone na 12. posiedzeniu Senatu w dniu 15 maja 2008 r., w sprawie wypłaty odszkodowań z tytułu zajęcia części nieruchomości pod drogi publiczne, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Poruszane przez Pana Senatora Tadeusza Skorupę sprawy regulowane są przepisem art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U Nr 133, poz. 872 z późn. zm.). Przepis ten umożliwia regulację stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi publiczne oraz wypłatę odszkodowań właścicielom tych nieruchomości.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 73 ust. 1 tej ustawy, nieruchomości pozostające w dniu 31 grudnia 1998 r. we władaniu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, nie stanowiące ich własności, a zajęte pod drogi publiczne, z dniem 1 stycznia 1999 r. stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego za odszkodowaniem.

Stosownie do art. 73 ust. 4 ww. ustawy, odszkodowanie za nieruchomości zajęte pod drogi publiczne, które z mocy prawa stały się własnością Skarbu Państwa lub właściwych jednostek samorządu terytorialnego, jest ustalane i wypłacane według zasad i trybu określonych w przepisach o odszkodowaniach za wywłaszczone nieruchomości, na wniosek właściciela nieruchomości złożony w okresie od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia 2005 r.

Odszkodowanie ustala starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, zgodnie z art. 129 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), po uprzednim potwierdzeniu przez wojewodę, w drodze decyzji, przejścia nieruchomości zajętych pod drogi publiczne na własność Skarbu Państwa lub odpowiedniej jednostki samorządu terytorialnego.

Termin do złożenia wniosku o wypłatę odszkodowania, wynikający z ww. przepisów prawa, jest terminem prawa materialnego – do jego przywrócenia nie jest uprawniony ani orzekający w sprawie organ administracji publicznej ani sąd. Niezachowanie terminu przewidzianego art. 73 ust. 4 ustawy *Przepisy wprowadzające (...)* przesądza o wygaśnięciu prawa do odszkodowania. W takim stanie rzeczy wnioski o odszkodowanie złożone po dacie 31 grudnia 2005 r. są bezskuteczne. Nie oznacza to jednak, że z dniem 31 grudnia 2008 r., w przypadku złożenia wniosku w okresie od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 31 grudnia

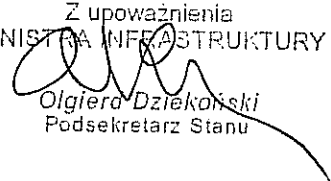
2005 r., roszczenie się przedawni, a starostowie zaprzestaną wydawania decyzji o ustaleniu odszkodowania.

Reasumując powyższe, w odpowiedzi na szczegółowe pytania zawarte w oświadczeniu Pana Senatora Tadeusza Skorupy uprzejmie informuję Pana Marszałka, że w sprawach regulowanych przepisami art. 73 ustawy *Przepisy wprowadzające (...)*, orzekają dwa organy administracji publicznej w dwóch odrębnych postępowaniach administracyjnych - wojewoda w sprawie stwierdzenia nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa lub właściwą jednostkę samorządu terytorialnego oraz starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, w sprawie ustalenia odszkodowania wypłacanego byłym właścicielom nieruchomości przez Skarb Państwa lub gminę. Oznacza to konieczność złożenia dwóch odrębnych wniosków, przez zarządcę drogi lub byłego właściciela nieruchomości do wojewody oraz przez byłego właściciela nieruchomości do starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu). Przy czym chciałbym ponownie zaznaczyć, że nie jest możliwe wydanie przez starostę decyzji w sprawie odszkodowania, bez wcześniejszego orzeczenia wojewody w sprawie przejścia z mocy prawa własności nieruchomości zajętych pod drogi publiczne na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Należy jednocześnie dodać, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2006 r., sygn. III CZP 19/05, wejście w życie przepisu art. 73 ustawy *Przepisy wprowadzające (...)*, przewidującego odszkodowanie dla właścicieli nieruchomości zajętych pod drogi publiczne, które z mocy prawa stały się własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, nie wyłącza możliwości zgłoszenia roszczeń przez te osoby o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości przed dniem 1 stycznia 1999 r. Sąd Najwyższy uznał bowiem, że utrata własności rzeczy nie powoduje utraty możliwości żądania wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy w okresie, w którym właścicielowi własność jeszcze przysługiwała. Zatem dawnemu właścicielowi przysługuje, na podstawie art. 224 w związku z art. 225 Kodeksu cywilnego, żądanie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przed dniem 1 stycznia 1999r. z nieruchomości, która na podstawie art. 73 ustawy – *Przepisy wprowadzające (...)*, stała się z tym dniem własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Mając dodatkowo na uwadze, treść uzasadnień: wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 marca 2000 r. - sygn. akt P. 5/99 (Dz. U. Nr 17, poz. 229) oraz wyroku z dnia 20 lipca 2004 r. - sygn. akt SK 11/02 (Dz. U. Nr 169, poz. 1782), orzekających o zgodności regulacji zawartej w art. 73 ustawy *Przepisy wprowadzające (...)* z ustawą zasadniczą oraz ustawodawstwem europejskim, należy stwierdzić, że przyjęta w art. 73 ustawy *Przepisy wprowadzające (...)*, konstrukcja prawno – proceduralna, umożliwiała swobodne ubieganie się o odszkodowanie za nieruchomości zajęte pod drogi publiczne, chociaż od samych zainteresowanych wymagała zachowania dbałości o swoje prawo.

Przekazując Panu Marszałkowi powyższe wyjaśnienia dotyczące problemów poruszonych w oświadczeniu Pana Senatora Tadeusza Skorupy, wyrażam nadzieję, że zostaną one uznane za wystarczające.

Z upoważnienia
MINISTRA INFRASTRUKTURY

Olgiera Dziekonski
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Biuro Ministra w/m